

LĒMUMS Ādažu novadā

2020.gada 25.augustā

Nr.187

Par Ādažu novada domes dalības vērtējumu pašvaldības kapitālsabiedrībās

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Likums) 7.panta pirmā daļa nosaka pienākumu publiskai personai ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Likuma 4.panta nosacījumiem. Ādažu novada dome pēdējo reizi veica tās līdzdalības pārvērtēšanu savās kapitālsabiedrībās 2015.gada maijā.

Likuma 7.panta otrā daļa nosaka, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija. Lēmumā ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību Likuma 4.panta nosacījumiem un vispārējos stratēģiskos mērķus.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 87.panta pirmā daļa nosaka, ka publiska persona privāto tiesību jomā darbojas veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai, sniedzot pakalpojumus un veicot komercdarbību (88. pants). VPIL 87.panta trešajā daļā ir noteikts, ka pašvaldību izveidotajām kapitālsabiedrībām nevar izvirzīt citus mērķus, kas neizriet no pašvaldību autonomajām funkcijām.

VPIL 88.panta pirmā daļa nosaka, ka publiska persona komercdarbību var veikt:

- 1) ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols;
- 3) stratēģiski svarīgā nozarē;
- 4) jaunā nozarē;
- 5) nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi;
- 6) nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm jānodrošina augstāks kvalitātes standarts.

Kā izriet no domes dalības vērtējumiem pašvaldības kapitālsabiedrībās SIA „Ādažu Namsaimnieks”, SIA „Ādažu Ūdens” un PSIA „Ādažu slimnīca” (1., 2. un 3.pielikums), to izveidošanas un darbības nosacījumi atbilst vairumam no VPIL 88.panta pirmās daļas noteikumiem.

Likuma 32.pants nosaka, ka savas līdzdalības pārvērtēšanai kapitālsabiedrībā dome var lūgt Konkurences padomei (KP) sniegt atzinumu, kam ir ieteikuma raksturs.

Dome saņēma KP 30.06.2020. atzinumu Nr.1.7-2/707 “Par veiktajiem līdzdalības izvērtējumiem”, kurā pausts viedoklis, ka:

- 1) PSIA „Ādažu slimnīca” pamatdarbības pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi. Būtu lietderīgi, ja pašvaldība, veicot izvērtējumu par esošo, t.sk. nākotnes, medicīnas pakalpojumu pieejamību un attīstību, ņemtu vērā arī pastāvošo situāciju tirgū, proti, ja noteiktus medicīnas pakalpojumus jau pilnā apmērā nodrošina privātie tirgus dalībnieki, nebūtu atbalstāms, ka arī kapitālsabiedrība uzsāktu vai turpinātu sniegt konkrētos pakalpojumus. KP arī atbalsta kapitālsabiedrības telpu iznomāšanu privātajiem tirgus dalībniekiem.

- 2) SIA „Ādažu Namsaimnieks” pamatdarbības veids atzīstams par stratēģiski svarīgu. Attiecībā uz papildu pakalpojumiem (pašvaldības dzīvojamā fonda pārvaldīšana un privātu nekustamo īpašumu pārvaldīšana un apsaimniekošana) KP norāda, ka būtu nepieciešams veikt papildu izvērtējumu, vai SIA „Ādažu Namsaimnieks” papildu pakalpojumi atbilst VPIL 88.panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnoteikumiem, kā arī izskatīt iespēju SIA „Ādažu namsaimnieks” atteikties no konkrēto pakalpojumu sniegšanas.
- 3) SIA „Ādažu Ūdens” pamatdarbības veids (ūdensapgāde, kanalizācija un decentralizētās kanalizācijas sistēmas uzturēšana) atzīstams par stratēģiski svarīgu. KP pastāv bažas par SIA sniegtajiem asenizācijas pakalpojumiem, jo pakalpojumu Ādažu novadā sniedz astoņi privātie tirgus dalībnieki, Pašvaldībai nepieciešams veikt papildu izvērtējumu, vai asenizācijas pakalpojumu sniegšana ir attaisnojama ar kādu no VPIL 88.panta pirmajā daļā noteikto mērķu sasniegšanu, t.sk., arī veikt tirgus izpēti, vai privātie tirgus dalībnieki ir spējīgi pilnvērtīgi nodrošināt pakalpojumu pieejamību.

Izpildot KP atzinumā izteiktos priekšlikumus, pašvaldība veica papildu izvērtējumu:

- 1) par SIA „Ādažu Ūdens” asenizācijas pakalpojumu un atzina, ka tas atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas nosacījumiem (tiek novērsta tirgus nepilnība - situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā), jo citi komersanti 2019.gadā apkalpoja vien 17,63 % no pakalpojumu saņēmējiem klientiem. Domes ieskatā ir samērīgi pārtraukt minēto pakalpojumu brīdī, kad citu komersantu sniegto asenizācijas pakalpojumu īpatsvars Ādažu novada administratīvajā teritorijā sasnies 80 % no kopējā apjoma;
- 2) par SIA „Ādažu Namsaimnieks” īpašumu apsaimniekošanas pakalpojumiem un atzina, ka tie atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas nosacījumiem (tiek novērsta tirgus nepilnība - situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā), jo citi komersanti 2019.gadā apkalpoja vien 26 % no pakalpojumu saņēmējiem klientiem (12 daudzdzīvokļu mājas no 46). Domes ieskatā ir samērīgi pārtraukt minētos pakalpojumus brīdī, kad citu komersantu sniegto īpašumu apsaimniekošanas pakalpojumu īpatsvars Ādažu novada administratīvajā teritorijā sasnies 60 % no to kopējā apjoma.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. un 7.pantu, likuma „Par pašvaldībām” 14.panta pirmās daļas 1.punktu, 15.panta pirmās daļas 1., 6., un 10.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo un trešo daļu, 88. pantu, kā arī Finanšu komitejas 18.08.2020. atzinumu, Ādažu novada dome

NOLEMJ:

1. Saglabāt domes dalību SIA „Ādažu Namsaimnieks” un SIA „Ādažu Ūdens” un PSIA „Ādažu slimnīca” to darbības jomās un esošo pakalpojumu ietvaros.
2. Pieņemt atsevišķu lēmumu par:
 - 2.1. SIA „Ādažu Ūdens” asenizācijas pakalpojumu pārtraukšanu, ja citu komersantu sniegto asenizācijas pakalpojumu īpatsvars Ādažu novadā sasnies 80 % no kopējā apjoma;
 - 2.2. SIA „Ādažu Namsaimnieks” īpašumu apsaimniekošanas pakalpojumu pārtraukšanu, ja citu komersantu sniegto īpašumu apsaimniekošanas pakalpojumu īpatsvars Ādažu novadā sasnies 60 % no to kopējā apjoma.

3. Noteikt SIA „Ādažu Namsaimnieks” vispārējo stratēģisko mērķi - nodrošināt centralizētās siltumapgādes sistēmas nepārtrauktu darbību un attīstību, sniedzot klientiem kvalitatīvus, savlaicīgus un drošus pakalpojumus.
4. Noteikt SIA „Ādažu Ūdens” vispārējo stratēģisko mērķi - nodrošināt centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas nepārtrauktu darbību un attīstību, sniedzot klientiem kvalitatīvus, savlaicīgus un drošus pakalpojumus.
5. Noteikt PSIA „Ādažu slimnīca” vispārējo stratēģisko mērķi - nodrošināt veselības aprūpes plaša spektra kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem.
6. Lēmuma izpildes kontroli veikt domes izpilddirektoram.

Domes priekšsēdētājs

M.Sprindžuks